

Goedemiddag allemaal.

Dit is best bijzonder!

Zóveel mensen heb ik nog nooit bij elkaar gezien op deze plek. Mensen met in hun hart dezelfde zorgen over klimaatverandering. Mensen met in hun hart dezelfde liefde voor de unieke en onvervangbare natuur van de Waddenzee. Mensen die zelf kinderen, ouders, grootouders of voorouders zijn. Vandaag in plaats en tijd verenigd in onze liefde voor de Waddenzee en onze zorgen over het klimaat.

Graag wil ik jullie vanmiddag iets vertellen over Kees. Kees was 16 toen de Nederlandse regering de Waddenzee in één grote polder wilde veranderen. Kees was dol op het voortdurend veranderende Wad. Waar de aardse oerkrachten van eb en vloed het landschap elke dag veranderen. Waar miljoenen vogels, vissen en zoogdieren (zoals wij zelf) elk jaar komen, gaan en blijven. Zestienjarige Kees heeft uit protest tegen die plannen van de regering onze Waddenvereniging opgericht. “For the record”; dat was in 1965.

Zestien jaar geleden werd de Waddenzee een Unesco Werelderfgoed omdat de zee waar jullie nu op uit kijken *Outstanding Universal Value* heeft. We staan dus aan de rand van een uniek en onvervangbaar plekje op aarde. Als werelderfgoed is het Wad van alle volkeren in de hele wereld. Voor nu en voor iedereen die na ons komt. De eretitel Werelderfgoed is een ongelooflijke erkenning voor de droom van Kees. Een zestienjarige jongen die uit liefde voor het Wad vastberaden en hoopvol actie voerde tegen alle stroom in.

Na zestien jaar is het nu onzeker of de Waddenzee Werelderfgoed kan blijven. Het Werelderfgoed Comité van de Verenigde Naties vindt dat de unieke en kwetsbare natuur van het Wad bedreigd wordt door nieuwe mijnbouw. Drie keer al heeft het VN Werelderfgoedcomité de Nederlandse regering gewaarschuwd. Want het toestaan van nieuwe gaswinning is onverenigbaar met de Werelderfgoedstatus van de Waddenzee. Drie keer!

De Waddenzee is ondiep. Het is de grootste aaneengesloten plek op aarde waar twee keer per dag het zeewater verdwijnt bij eb en zo de zeebodem tevoorschijn komt. Die zeebodem is een rijke voedselbron voor miljoenen trekvogels uit de hele wereld. Vogels die precies hier naar toe komen omdat er zo ongelooflijk veel voedsel voor hen beschikbaar komt wanneer het laag water is. Gaswinning zorgt kort gezegd voor daling van de zeebodem hier op het Wad. En het verbranden van fossiel gas draagt bij aan klimaatverandering en zeespiegelstijging. Bodemdaling en zeespiegelstijging door het winnen van fossiel aardgas zijn dus twee schadelijke effecten van gaswinning die elkaar helaas op deze unieke plek versterken.

De wens van de NAM om nog steeds nieuwe gaswinning te willen starten onder de Waddenzee vindt de Waddenvereniging onwettelijk. Al jaren doen we er alles aan samen met bewoners uit de omgeving, raadsleden, wethouders, bankiers, burgemeesters, bisschoppen, boeren, Kamerleden, natuur- en milieuorganisatie en wadloopgidsen om dit te voorkomen. Omdat het gewoonweg niet kan.

- Het kan niet omdat de Waddenzee waar Kees voor opkwam zó mooi is. En wat mooi en uniek is wil je behouden en beschermen
- Het kan niet omdat er oneindig veel meer mensen zijn die van het Wad houden dan mensen die het Wad willen vernietigen.
- Het kan niet omdat het starten van nieuwe gaswinning haaks staat op de verplichting die een bedrijf als Shell heeft om klimaatverandering te voorkomen.
- Het kan niet omdat Shell nota bene zelf heeft beloofd geen olie of aardgas te winnen in een UNESCO werelderfgoed.
- Het kan niet omdat een grote meerderheid van de Nederlanders vindt dat de werelderfgoedstatus van de Waddenzee behouden moet blijven.

Toch staan we hier vandaag. Terwijl deze dagen de eigenaren van de NAM (dat zijn Shell en ExxonMobil) achter gesloten deuren met de Nederlandse regering afspraken maken over Groningen en gaswinning. Afspraken die ook gaan over het stoppen of starten van nieuwe gaswinning hier bij deze plek. Afspraken dus die grote gevolgen kunnen hebben voor het behoud van de Werelderfgoedstatus van de Waddenzee. Niemand spreekt tijdens die geheime gesprekken namens de natuur. Daarom óók zijn we vandaag hier. Om de stem van de natuur en de wens van het Wad tot achter die gesloten deuren te laten horen.

Nog even terug naar Kees. De jongen van 16 die intens hield van de natuur op het Wad. Zijn protestbrief werd de Waddenvereniging. Protest en liefde voor de natuur als twee kanten van dezelfde medaille. Als brandstof voor verandering. Zijn droom werd Werelderfgoed. En dat willen we graag zo houden.

- Daarom is het belangrijk dat de NAM, en dus ook Shell, geen nieuwe gaswinning start onder de Waddenzee.
- Daarom is het belangrijk dat de rechter een uitspraak zal doen over de eis van Milieudefensie om geen nieuwe olie- en gaswinning te starten.
- Daarom is het belangrijk dat iets of iemand bedrijven als Shell stopt wanneer dat nodig is.

Oh ja, nog even over Kees. Zijn achternaam is Wevers. Iets verder op, midden in het werelderfgoed Waddenzee staat al een paar jaar de Kees Wevers vogelkijkhut. Vernoemd dus naar die voorouder uit 1965. Wie zich heeft opgegeven voor een excursie met de leukste gidsen van de Waddenvereniging weet nu dus iets beter waarom die kijkhut vernoemd werd naar deze unieke jongen van 16.

Dank jullie wel dat jullie hier vandaag allemaal zijn.